

CN 114603

Томас Соуел

ОСНОВИ НА ИКОНОМИКАТА

1 936821

330.1 (0.026.2)

Преводът е направен по изданието:

Thomas Sowell

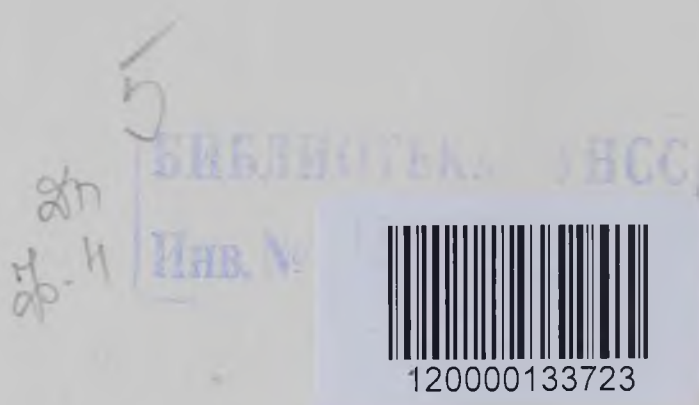
BASIC ECONOMICS

A Common Sense Guide to the Economy

Fifth Edition

Copyright: © Thomas Sowell 2014

All rights reserved

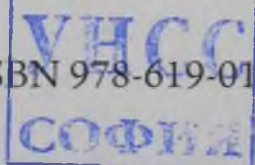
© Издателство „Изток-Запад“, 2024

Всички права запазени. Нито една част от книгата не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

© Стефан Р. Р. Мазаджиев, превод, 2024

© Стефан Р. Р. Мазаджиев, оформление на корицата, 2024

ISBN 978-619-01-1384-3

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДГОВОР	9
БЛАГОДАРНОСТИ	11
ГЛАВА 1. КАКВО Е ИКОНОМИКА?	13
ОСКЪДНОСТ	14
ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ.....	15
РОЛЯТА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ТЕОРИЯ	17
ЧАСТ I	
ЦЕНИ И ПАЗАРИ	21
ГЛАВА 2. РОЛЯТА НА ЦЕНИТЕ.....	23
ВЗЕМАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИ РЕШЕНИЯ	25
ЦЕНИ И РАЗХОДИ	30
ТЪРСЕНЕ И ПРЕДЛАГАНЕ.....	41
„НЕЗАДОВОЛЕНИ НУЖДИ“	47
ГЛАВА 3. КОНТРОЛ НА ЦЕНИТЕ.....	51
„ТАВАН“ НА ЦЕНИТЕ И НЕДОСТИГ	52
МИНИМАЛНА ЦЕНА И ИЗЛИШЪЦИ	68
ПОЛИТИКАТА НА КОНТРОЛ НА ЦЕНИТЕ	74
ГЛАВА 4. ОБОБЩЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ	80
ПРИЧИНИ И СЛЕДСТВИЯ.....	81
РАЗЛИКАТА МЕЖДУ ЦЕЛИ И СТИМУЛИ	88
ОСКЪДНОСТ И КОНКУРЕНЦИЯ	91
ЧАСТ II	
ИНДУСТРИЯ И ТЪРГОВИЯ	103
ГЛАВА 5. ВЪЗХОД И ПАДЕНИЕ В БИЗНЕСА	105
АДАПТИРАНЕ КЪМ ПРОМЕНИТЕ	106
ГЛАВА 6. РОЛЯТА НА ПЕЧАЛБИТЕ И ЗАГУБИТЕ	126
ПЕЧАЛБИ	128

РАЗХОДИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО	137
СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ	148
ГЛАВА 7. ИКОНОМИКА НА ГОЛЕМИЯ БИЗНЕС	158
КОРПОРАЦИИ.....	159
МОНОПОЛИ И КАРТЕЛИ	165
ГЛАВА 8. РЕГУЛАЦИЯ И АНТИМОНОПОЛНИ ЗАКОНИ	174
РЕГУЛАТОРНИ КОМИСИИ	175
АНТИМОНОПОЛНИ ЗАКОНИ	181
ГЛАВА 9. ПАЗАРНА И НЕПАЗАРНА ИКОНОМИКА	198
РАЗЛИКАТА МЕЖДУ БИЗНЕС И НЕПАЗАРНИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ.....	200
ПОБЕДИТЕЛИ И ГУБЕЩИ.....	209

ЧАСТ III

РАБОТА И ЗАПЛАТИ

213

ГЛАВА 10. ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ И ЗАПЛАТИ

215

ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ

217

РАЗЛИКИ В ЗАПЛАЩАНЕТО

220

КАПИТАЛ, ТРУД И ЕФЕКТИВНОСТ.....

238

ГЛАВА 11. ЗАКОНИ ЗА МИНИМАЛНА РАБОТНА ЗАПЛАТА

243

БЕЗРАБОТИЦА.....

244

ДИФЕРЕНЦИРАНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ.....

255

ГЛАВА 12. СПЕЦИАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА ПАЗАРА НА ТРУДА

259

СТАТИСТИКА ЗА БЕЗРАБОТИЦАТА

260

УСЛОВИЯ НА ТРУД.....

264

КОЛЕКТИВНО ДОГОВАРЯНЕ.....

273

ЕКСПЛОАТАЦИЯ.....

283

ПРОФЕСИОНАЛНО ЛИЦЕНЗИРАНЕ.....

292

ЧАСТ IV

ВРЕМЕ И РИСК

295

ГЛАВА 13. ИНВЕСТИЦИИ

297

ВИДОВЕ ИНВЕСТИЦИИ

299

ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

306

СПЕКУЛАЦИЯ

312

СТОКОВИ НАЛИЧНОСТИ

318

НАСТОЯЩА СТОЙНОСТ

320

ГЛАВА 14. АКЦИИ, ОБЛИГАЦИИ И ЗАСТРАХОВКИ.....

332

РАЗЛИКАТА МЕЖДУ ПРОМЕНЛИВА И ФИКСИРАНА ДОХОДНОСТ

336

ЗАСТРАХОВКИ

346

ДЪРЖАВНА „ЗАСТРАХОВКА“

355

ГЛАВА 15. СПЕЦИАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА ВРЕМЕТО И РИСКА.....	360
НЕСИГУРНОСТ.....	362
ВРЕМЕ И ПАРИ.....	364
ИКОНОМИЧЕСКИ КОРЕКЦИИ.....	367

ЧАСТ V

НАЦИОНАЛНА ИКОНОМИКА.....	377
----------------------------------	------------

ГЛАВА 16. НАЦИОНАЛНО ПРОИЗВОДСТВО.....	379
КОМПОЗИЦИОННАТА ЗАБЛУДА	380
ПРОИЗВОДСТВО И ТЪРСЕНЕ.....	382
ИЗМЕРВАНЕ НА НАЦИОНАЛНОТО ПРОИЗВОДСТВО.....	385
ГЛАВА 17. ПАРИ И БАНКОВА СИСТЕМА	398
РОЛЯТА НА ПАРИТЕ	399
БАНКОВА СИСТЕМА.....	414
РОЛЯТА НА БАНКИТЕ.....	415
БАНКОВИ ЗАКОНИ И ПОЛИТИКИ	423
ГЛАВА 18. ФУНКЦИИ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО	428
ЗАКОННОСТ И РЕД.....	430
ВЪНШНИ РАЗХОДИ И ПОЛЗИ	448
СТИМУЛИ И ОГРАНИЧЕНИЯ	451
ГЛАВА 19. ДЪРЖАВНИ ФИНАНСИ.....	461
ДЪРЖАВНИ ПРИХОДИ	463
ПРАВИТЕЛСТВЕНИ РАЗХОДИ	484
ДЪРЖАВНИ БЮДЖЕТИ	490
ГЛАВА 20. СПЕЦИАЛНИ ВЪПРОСИ	
ОТНОСНО НАЦИОНАЛНАТА ИКОНОМИКА.....	494
ОБХВАТЪТ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО.....	495
ДЪРЖАВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	502
ПРОВАЛ НА ПАЗАРА И ПРОВАЛ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО	507

ЧАСТ VI

МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА	513
-------------------------------------	------------

ГЛАВА 21. МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ	515
ОСНОВИ НА МЕЖДУНАРОДНАТА ТЪРГОВИЯ	518
ОГРАНИЧЕНИЯ НА МЕЖДУНАРОДНАТА ТЪРГОВИЯ	526
ПРОМЕНЯЩИ СЕ УСЛОВИЯ.....	537
ГЛАВА 22. МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСФЕРИ НА БОГАТСТВО	542
МЕЖДУНАРОДНИ ИНВЕСТИЦИИ	544
ПАРИЧНИ ПРЕВОДИ И ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ	553
МЕЖДУНАРОДНАТА ВАЛУТНА СИСТЕМА.....	565

ГЛАВА 23. РАЗЛИЧИЯ В БОГАТСТВОТО НА НАРОДИТЕ	569
ГЕОГРАФСКИ ФАКТОРИ.....	570
КУЛТУРА.....	586
НАСЕЛЕНИЕ	597
ИМПЕРИАЛИЗЪМ.....	601
ПОСЛЕДИЦИ	604

ЧАСТ VII

СПЕЦИАЛНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ВЪПРОСИ

ГЛАВА 24. МИТОВЕ ЗА ПАЗАРИТЕ	611
ЦЕНИ	612
ТЪРГОВСКИ МАРКИ	616
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ	620
ГЛАВА 25. „НЕИКОНОМИЧЕСКИ“ ЦЕННОСТИ	627
СПАСЯВАНЕ НА ЖИВОТИ	630
ПАЗАРИ И ЦЕННОСТИ.....	632
ГЛАВА 26. ИСТОРИЯТА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ТЕОРИЯ	641
МЕРКАНТИЛИСТИТЕ.....	642
КЛАСИЧЕСКА ИКОНОМИКА.....	644
СЪВРЕМЕННА ИКОНОМИКА.....	650
РОЛЯТА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ТЕОРИЯ.....	661
ГЛАВА 27. РАЗМИСЛИ НА РАЗДЯЛА.....	671

ВЪПРОСИ	681
ЧАСТ I: ЦЕНИ И ПАЗАРИ	681
ЧАСТ II: ИНДУСТРИЯ И ТЪРГОВИЯ	683
ЧАСТ III: РАБОТА И ЗАПЛАЩАНЕ	685
ЧАСТ IV: ВРЕМЕ И РИСК.....	686
ЧАСТ V: НАЦИОНАЛНА ИКОНОМИКА	688
ЧАСТ VI: МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА	690
ЧАСТ VII: СПЕЦИАЛНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ВЪПРОСИ.....	691

ИЗТОЧНИЦИ	694
------------------------	------------

ПОКАЗАЛЕЦ.....	727
-----------------------	------------